

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/194/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5412204229
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5412204229.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Urbanovej a členov senátu JUDr. Yvetty Dzugasovej a Mgr. Miroslavom Šeptákom, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného spoločnosťou: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Námestovo, v konaní o náhradu majetkovej škody a náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 8C/174/2013-81 zo dňa 26. novembra 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Námestovo č. k. 8C/174/2013-81 zo dňa 26. novembra 2014 potvrdzuje.

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu zamietol (veta I. výroku rozsudku) a vyslovil, že žalovanej náhradu trov konania nepriznáva (veta II. výroku rozsudku).

Z dôvodov tohto rozhodnutia vyplýva, že okresný súd v súlade s ust. § 101 ods. 2 O.s.p. konal a rozhodol na pojednávaní v neprítomnosti účastníkov a právneho zástupcu žalobcu, ktorí mali doručenie predvolania na pojednávanie riadne a včas vykázané. V rámci dokazovania sa súd oboznámil s obsahom listín založených v spise, ako aj s obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Námestovo sp. zn. 1Er/1224/2008, pričom zistil a ustálil nasledovný skutkový a právny stav:

Prvostupňový súd uviedol, že zo spisu Okresného súdu Námestovo sp. zn. 1Er/1224/2008 vyplýva, že na základe žiadosti súdneho exekútora Mgr. Mariána Kráľa o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu žalobcu na vykonanie exekúcie zo dňa 17.03.2006, ktorým žiadal vymôcť čiastku 20.520,- Sk s príslušenstvom na základe exekučného titulu - notárskej zápisnice č. NZ 68183/2005 spísanej dňa 25.12.2005 notárom JUDr. Ondrejom Ďuriačom, exekučný súd poveril dňa 25.04.2006 menovaného exekútora vykonaním exekúcie v prospech žalobcu ako oprávneného voči povinnému H. F.. Už po odstúpení exekučného spisu v spise v súvislosti s prechodom výkonu súdnictva na Okresný súd Námestovo v zmysle zákona č. 511/2007 Z. z. doručil žalobca ešte Okresnému súdu Dolný Kubín dňa 20.09.2010 návrh na zmenu súdneho exekútora, požadujúc, aby bol vykonaním exekúcie poverený súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý. Návrh na zmenu súdneho exekútora bol postúpený Okresnému súdu Námestovo dňa 01.10.2010. Dňa 26.01.2011 Okresný súd Námestovo vyzval súdneho exekútora Mgr. Mariána Kráľa, aby v lehote 15 dní oznámil, či si uplatňuje trovy exekúcie. Súdny exekútor dňa 10.02.2011 uplatnil trovy exekúcie vo výške 91,36 Eur. Následne Okresný súd Námestovo rozhodujúc s vyšším súdnym úradníkom uznesením č. k. 1Er/1224/2008-26 zo dňa 01.06.2011 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a súčasne ju zastavil; zároveň návrh žalobcu ako oprávneného na zmenu súdneho exekútora zamietol. V odôvodnení uznesenia vo vzťahu k zamietnutiu návrhu na zmenu

súdneho exekútora uviedol, že nie je možné poveriť exekúciou iného súdneho exekútora vzhľadom na neprípustnosť exekúcie. Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie žalobca dňa 06.07.2011 požadujúc jeho zrušenie. Exekučný súd uznesením č. k. 1Er/1224/2008-40 zo dňa 03.02.2012 doplnil výrokovú časť uznesenia č. k. 1Er/1224/2008-26 zo dňa 01.06.2011 o výrok, ktorým uložil oprávnenému nahradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, uznesením sp. zn. 3CoE/146/2012 a sp. zn. 3CoE/147/2012 zo dňa 05.02.2013 uznesenie okresného súdu zo dňa 01.06.2011 v spojení s doplniacím uznesením potvrdil, a povinnému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odvolací súd v odôvodnení uznesenia okrem iného uviedol, že pokiaľ výrokom III. napadnutého uznesenia bol zamietnutý návrh žalobcu na zmenu súdneho exekútora, podľa § 374 ods. 4 poslednej vety O.s.p. došlo k zrušeniu tohto výroku zo zákona, takže odvolací súd nemal právomoc tento výrok preskúmať. Na základe dovolania žalobcu ako oprávneného, Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 4Oboer/147/2013 zo dňa 30.04.2014 uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3CoE/146/2012, sp.zn 3CoE/147/2012 zo dňa 05.02.2013 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Opätovne o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo zo dňa 01.06.2011 Krajským súdom v Žiline, ako odvolacím ešte rozhodnuté nebolo.

Zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej aj „zákon č. 514/2003 Z. z.“) vo svojich ustanoveniach taxatívne vymedzuje podmienky úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody pri ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci: nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou.

V prerokovávanej veci si žalobca uplatnil náhradu majetkovej škody vo výške 175,00 Eur a nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 442,56 Eur z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu (v exekučnej veci Okresného súdu Námestovo sp. zn. 1Er/1224/2008), ktorý nerozhodol o žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote 30 dní (§ 44 ods. 8 zákona NR SR č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti / Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov). V uvedenej veci exekučný súd síce dosiaľ rozhodnuté nebolo, no danú situáciu nemožno posudzovať izolovane od ostatných okolností exekúcie a označiť nedodržanie stanovenej lehoty automaticky za nesprávny úradný postup. Uznesením exekučného súdu zo dňa 01.06.2011 bola totiž exekúcia vyhlásená za neprípustnú a zastavená z dôvodu, že notárska zápisnica predstavujúca v danej veci exekučný titul nebola spôsobilým exekučným titulom. To znamená, že i keď by došlo k rozhodnutiu o návrhu na zmenu súdneho exekútora včas, exekúcia by bola vykonávaná na základe nespôsobilého exekučného titulu a ako taká by bola neprípustnou v každom štádiu konania, čoho dôsledkom by muselo byť jej zastavenie. Inými slovami, žiaden súdny exekútor by plnenie, ktoré bolo predmetom notárskej zápisnice nemohol od povinného na jej základe vymáhať. O odvolaní žalobcu proti uzneseniu zo dňa 01.06.2011 síce právoplatne rozhodnuté nebolo, no okresný súd sa plne stotožnil s odôvodnením predmetného uznesenia a tak nemá za danej procesnej situácie v konaní sp. zn. 1Er/1224/2008 dôvod zaujímať iný právny záver o neprípustnosti predmetnej exekúcie. Potvrdzuje to aj rozsiahla aktuálna rozhodovacia prax Najvyššieho súdu SR v rovnakých prípadoch (napr. rozhodnutia vo veciach sp. zn. 4Ecdo/113/2013, 5Ecdo/238/2013, 7Ecdo/146/2013 atď.). Preto ak bolo rozhodnuté o neprípustnosti exekúcie a jej zastavení (aj keď doposiaľ neprávoplatne) - teda v podstate merite veci, podľa názoru prvostupňového súdu úplne odpadá praktická potreba rozhodovania o procesnej otázke zmeny exekútora, ktorá sa tým stáva čisto formálnou. Súd prvého stupňa ďalej konštatoval, že v prejednávanej veci nemal preukázané, že by zo strany Okresného súdu Námestovo v dotknutom exekučnom konaní došlo k nesprávnemu úradnému postupu, tak ako ho charakterizoval žalobca vo svojej žalobe. Ak potom nebolo preukázané splnenie už prvej najpodstatnejšej podmienky pre založenie zodpovednosti žalovanej za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, logicky už nebolo ani potrebné zaoberať sa skúmaním ďalších dvoch podmienok. Žalobca v tomto smere napriek riadnemu poučení o dôkaznej povinnosti podľa § 120 ods. 4 O.s.p. nielen, že nepredložil, ale ani neoznačil žiadne dôkazy, ktoré by mal súd vykonať a ktoré by podporovali to, že práve v dôsledku tvrdeného nesprávneho úradného postupu v súvislosti s rozhodovaním o jeho návrhu na zmenu súdneho exekútora, utrpel konkrétnu vyčísliteľnú a preukázateľnú majetkovú škodu, či ujmu nemajetkového charakteru, ktorú by bolo namieste odškodniť v peniazoch podľa § 17 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z.. Za škodu, pri vzniku ktorej sa nahrádza skutočná škoda a ušlý zisk nemožno podľa názoru okresného súdu považovať iba subjektívne vyčíslené (a ničím neobjektívizované) paušálne náklady na správu pohľadávky pomocou informačného systému v sume 70,00 Eur, na udržiavanie a správu informačného systému v čiastke 40,00 Eur, na administráciu listín a komunikáciu s

pôvodným súdnym exekútorom v čiastke 50,00 Eur a na administratívne spracovanie textov urgencií, publikačné výdaje, poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolu stavu konania v čiastke 15,00 Eur. Skutočnou škodou je totiž ujma vyjadriteľná v peniazoch, ktorá zostáva v majetkovej sfére poškodeného, predstavujúca zníženie majetkového stavu poškodeného v porovnaní s jeho majetkovým stavom pred škodovou udalosťou. Preto pri náhrade skutočnej škody možno kompenzovať iba tie účelne vynaložené výdavky, ktoré by nebolo nutné vynaložiť nebyť škodnej udalosti. Subsumpcia žalobcom uvedených nákladov pod ušlý zisk neprichádza potom do úvahy už len vzhľadom na samotnú definíciu ušlého zisku, ktorým je zmarený majetkový prospech očakávaný s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, ktorý však nenastal v dôsledku škodovej udalosti (v danom prípade v dôsledku tvrdeného nesprávneho úradného postupu). Treba tiež uviesť, že žalobca nielenže nepreukázal, ale ani nijako bližšie nevysvetlil, ako paušálne náklady na správu pohľadávky voči povinnému súvisia s tvrdeným nesprávnym úradným postupom súdu, keď exekúcia bola zastavená. Ako už bolo uvedené, medzi nesprávnym úradným postupom a škodou musí existovať príčinná súvislosť, teda vzťah príčiny a následku, pričom je podľa názoru súdu logické, že určité administratívne náklady na správu pohľadávky by žalobca mal i v prípade, ak by exekučný súd formálne o zmene súdneho exekútora rozhodol. Vo vzťahu k požadovanej náhrade nemajetkovej ujme žalobca tiež nijako nepreukázal žiaden nepriaznivý dopad (ujmy) na jeho právne postavenie ako veriteľa pohľadávky voči povinnému v dôsledku tvrdeného nesprávneho úradného postupu. V žalobe síce poukázal na určité riziká vo vzťahu k povinnému (riziko zániku povinného, jeho insolvenca, riziko „zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným“), no nijako netvrdil, ani nedokázal, že k takýmto následkom aj skutočne došlo v dôsledku postupu exekučného súdu. Okresný súd tak nemal preukázaný nesprávny úradný postup, vznik škody na strane žalobcu, ani príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, a ani vznik nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu a preto návrh žalobcu zamietol. Zároveň poznamenal, že súdu je z rozhodovacej činnosti známe, že žalobca ešte pred začatím tohto súdneho konania podal najneskôr dňa 25. 09. 2012 na Ministerstvo spravodlivosti SR písomnú žiadosť podľa § 15 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o predbežné prerokovanie nárokov uplatňovaných v tomto konaní, pričom v dôsledku neuspokojenia nárokov do 6 mesiacov od podania žiadosti sa ich žalobca mohol domáhať na súde (§ 16 ods. 4 citovaného zákona), keďže uvedená lehota počas tohto súdneho konania už uplynula.

O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a žalovanej, ktorá bola v konaní úspešná, ich náhradu nepriznal, keďže tieto si nevyčísľila a z obsahu spisu jej vznik žiadnych trov nevyplýva.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia vecí okresnému súdu na ďalšie konanie.

Odvolateľ poukázal na koncepciu spravodlivého súdneho konania zahŕňajúceho právo na kontradiktórne konanie, v rámci ktorého musia mať strany možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami a vyjadriť sa k nim, s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie. Žalobca navyše nebol poučený zo strany súdu v zmysle ust. § 120 ods. 4 O.s.p., súd mu neoznámil, že hodlá vyhlásiť rozhodnutie vo veci samej a v dôsledku toho tento účastník nemal priestor navrhnúť alebo predložiť ďalšie dôkazy.

Odvolateľ tiež namietal, že pred vynesením rozhodnutia nebol oboznámený ani s listinnými dôkazmi uloženými v exekučnom spise a k vykonanému dokazovaniu sa nemal možnosť vyjadriť a navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. V danej veci podľa navrhovateľa nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Navyše, v situácii, kedy bolo potrebné vo veci vykonať dokazovanie navrhnutým dôkazom - listinami založenými v exekučnom spise, mal súd umožniť navrhovateľovi uplatňovať svoje stanoviská k skutkovým aj právnym otázkam nastoleným samotným súdom. Pokiaľ vnútroštátny súd dospel (podľa odvolateľa na základe dokazovania, ktorého obsah, rozsah si bez akéhokoľvek dôvodu určil sám) k záveru, že existuje okolnosť brániaca vydať pre navrhovateľa pozitívne rozhodnutie, musí vo všeobecnosti o tom informovať účastníkov konania v spore a umožniť im, aby sa k tomu vyjadrili. Upozornil, že súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise. Zároveň navrhovateľ poukázal na svoje podanie (obsiahnuté v texte žaloby), ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach žalobcu a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Uvedené rozhodnutie krajského súdu bolo podľa odvolateľa vydané v rozpore s ustálenou judikatúrou v iných krajských súdoch v skutkovo a právne totožných veciach. Zároveň je v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu

SR, Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanía práva na nestranný súd. Navrhovateľ zdôraznil, že podal ústavnú sťažnosť vo veci porušenia jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu. Navyše, konečné (meritórne) rozhodnutie vo veci súdom vylúčeným sudcom neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu navrhovateľa na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 2 písm.

c) O.s.p., proti ktorému legálne pripustil odvolanie. Rozhodnutie okresného súdu vo veci samej je tak predčasné. Žalobca tiež tvrdil, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Okrem toho ak žalovaný nereagoval na výzvu súdu a nepredložil písomné vyjadrenie k žalobe, mal okresný súd vo veci samej rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie v zmysle ust. § 153b O.s.p..

Vo vzťahu k nemajetkovej ujme súd vo svojom rozhodnutí vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného článkom 48 ods. 2 Ústavy SR, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného článkom 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práva a základných slobôd a práva na rozhodnutie v zákonom stanovenom čase. Pritom sám súd zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenom čase a preto túto nečinnosť a nesprávny úradný postup nenašiel žiaden objektívne udržateľný ospravedlňujúci dôvod. Rozhodnutie súdu je vnútorne rozporné. Napriek tomu, že zistil porušenie práva, nekonštatoval ho, a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy žalobcovi. Rozhodnutie je založené na skutkovej a právnej chybe súdu, čo nie je v právnom štáte udržateľné. Súd v súvislosti s majetkovou ujmom analyzuje okolnosti, ktoré s vecou vôbec nesúvisia, a tieto okolnosti vydáva za odôvodnenie svojho rozhodnutia. Irelevantné sú preto úvahy súdu o tom, aké spôsoby judikovania pohľadávky si žalobca zvolil, rovnako o podstate a rozsahu podnikateľského rizika a taktiež o udržiavaní kontaktu súdneho exekútora, keď tento nemôže byť činný, kým nezíska poverenia na vykonanie exekúcie od súdu. Vo vzťahu k majetkovej škode sa súd zaoberal len škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a opisuje ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s konaním dlžníka (povinného). Súd však úplne ignoroval všetky tvrdenia žalobcu o majetkovej škode, ktorá vznikla z titulu nákladov na udržiavanie a správu informačného systému a z titulu výdajov na administratívne spracovanie textov urgencií, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií a tiež na poštovné a telekomunikačné výdaje. V tejto časti je preto rozhodnutie súdu nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a je prejavom svojvôle súdu, a preto je ho potrebné ako arbitrárne zrušiť. Z odôvodnenia rozsudku vôbec nie je zrejmé, akou úvahou súd dospel jednoznačne a nepochybné k presvedčeniu o tom, že majetková škoda nevznikla. To isté je možné povedať o nemajetkovej ujme.

Žalovaná zostala v odvolacom konaní nečinná.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Námestovo sa k veci písomne nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal k tomu oprávnený účastník konania (§ 201 veta prvá O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom ust. § 212 ods. 1, 2 písm. b) O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 214 ods. 2 a § 211 ods. 2 O.s.p. rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Primárne odvolací súd poukazuje na zodpovednosť žalobcu za obsahové vymedzenie svojho odvolania, v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať svoju viazanosť odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.). V tejto súvislosti je zjavné, že (nepochybné z dôvodu predkladania enormného množstva typových podaní žalobcom na súdy), že (hmotno-právne) odvolacie dôvody nekorešponujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. V odvolaní žalobcu niet jedinej zmienky (tobdž protiargumetnácie) vo vzťahu k argumentácii okresného súdu obsiahnutej v napadnutom rozhodnutí, že pri rozhodovaní Okresného súdu Námestovo v exekučnej veci vedenej pod sp. zn. 1Er/1224/2008, z ktorej si uplatňuje svoj nárok žalobca žalobou v tomto súdnom konaní, v štádiu konania o žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora, nebolo síce rozhodnuté, čo však nemožno považovať za nesprávny úradný postup, a to z dôvodov uvedených vyššie, v dôsledku ktorého by žalobcovi mala vzniknúť materiálna škoda vo výške 175,00 Eur a náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 442,56 Eur s poukazom na jednotlivé ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z.. Žalobca teda v konaní predovšetkým nepreukázal naplnenie primárneho atribútu zodpovednostného vzťahu, a to nesprávny úradný postup. Odvolací súd nie je oprávnený preskúmať prvostupňové rozhodnutie na základe iných, než účastníkom konania v odvolaní vznesených námietok.

Podstatná časť odvolacích námietok žalobcu je založená na tvrdení, že vo veci nerozhodoval nestranný sudca. Krajský súd v Žiline, ako súd nadriadený, rozhodol uznesením sp. zn. 10NcC/194/2013 zo dňa 21.03.2013, že zákonný sudca vo veci JUDr. Rastislav Plutinský nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci aktuálne vedenej na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 7C/112/2012. Následne Okresný súd Dolný Kubín postúpil vec v zmysle ust. § 84 O.s.p., § 85 ods. 3 a § 105 ods. 1 a 2 O.s.p. Okresnému súdu Námestovo, ako súdu miestne príslušnému na konanie. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie. Námietky žalobcu, Krajský súd v Žiline, ako súd nadriadený odmietol uznesením č. k. 9NcC/64/2014-58 zo dňa 18.09.2014. Spis teda došiel na Okresný súd Námestovo dňa 23.10.2013 a bol pridelený na prejednanie a rozhodovanie sudcovi Mgr. Martinovi Štubniakovi, voči ktorému však žalobca nevzniesol námietku zaujatosti, a ani tento sudca sa vo veci necítil zaujatý. Sám žalobca vo svojom podaní zo dňa 27.11.2012 oznámil konajúcemu súdu, že nepodal v tejto veci námietku zaujatosti podľa ust. § 15a ods. 1 O.s.p. (č.l. 10 spisu). Z uvedených dôvodov aktuálne neexistuje teda dôvod, pre ktorý by mal nadriadený súd rozhodovať o vylúčení/nevylúčení zákonného sudcu z prejednávania a rozhodovania veci. Z obsahu spisového materiálu nevyplýva skutočnosť, prečo by odvolací súd nemal Mgr. Martina Štubniaka považovať za nestranného zo subjektívneho aj objektívneho hľadiska, a nevyplýva z neho, že by došlo ku nejakým skutočnostiam majúcim vplyv na nestrannosť zákonného sudcu. Argumentácia odvolateľa o konaní vylúčeného sudcu s prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti je tak bezpredmetná.

Nad rámec uvedeného odvolací súd dopĺňa, že aktuálna aplikačná prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pri zohľadnení tak subjektívneho, ako aj objektívneho hľadiska (teória zdania) sa v prevažujúcej miere prikláňa k záveru o povinnosti, ako aj požiadavke na sudcu v každej veci zachovať vecný, profesionálny prístup, nadhľad, potrebnú dávku odstup, pričom samotná skutočnosť, že predmetom konania je nesprávny úradný postup, na ktorom sudca vykonával aj svoju funkciu, nezakladá pomer sudcu k veci, teda dôvod pre jeho vylúčenie.

Je nutné rozlišovať medzi pojmom „súd“ a „sudcovia“ a z hľadiska zásad spravodlivého procesu citlivo zvažovať ich vzťah v posudzovaných súvislostiach. Nezodpovedá právnym pomerom priliehavosť názoru o mechanickom vzťahu medzi súdom a sudcami tohto súdu. Vzťah sudcov je pri výkone rozhodovacej činnosti riadený princípom prezumpcie nezávislosti súdnej moci, ktorá nepodlieha subjektívnym pocitom sudcov pri ich rozhodovaní a nie je ničím zaťažovaná v ich postojoch voči súdu. Pôsobenie sudcov na určitom súde je vždy objektívne dané, len sama táto skutočnosť nemôže byť dôvodom ich vylúčenia. Sudcovia ako reprezentanti verejnej moci by tak a priori stáli vo svetle spochybňujúcom ich profesionálne schopnosti. Vzájomný vzťah medzi sudcom a súdom nie je vzťahom zamestnaneckým alebo služobným. Vymenovaním za sudcu vzniká a zánikom funkcie sudcu zaniká osobitný vzťah sudcu k štátu, z ktorého vyplývajú vzájomné práva a povinnosti sudcu a štátu. Sudca je pri výkone funkcie sudcu nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietahov, len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom (§ 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z.). Nezávislosť sudcu je nevyhnutné vnímať aj ako nezávislosť v rámci samotnej súdnej moci, celého súdneho systému, aj konkrétneho súdu, na ktorom sudca pôsobí. Iba takéto chápanie nezávislosti je predpokladom nestrannosti sudcu, ktorú nesmie nikto ohroziť (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Nc 86/2011 zo dňa 24.11.2011). Sudca je povinný v každej súdnej veci zachovávať vecný a profesionálny prístup, potrebnú dávku odstup, pričom samotná skutočnosť, že predmetom konania je nesprávny úradný postup súdu, na ktorom sudca vykonáva svoju funkciu (keď v prejednávanej veci zákonný sudca nekonal a nerozhodoval v exekučnej veci, v ktorej malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu), nezakladá pomer sudcu k veci, a teda neexistuje dôvod pre vylúčenie zákonného sudcu Mgr. Martina Štubniaka z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci.

Odvolací súd nespochybňuje, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo účastníka byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásadu kontradiktórnosti však nemožno vykladať absolútne, resp. formalisticky, ale len vo väzbe s ostatnými zásadami/ustanoveniami procesného predpisu. Predovšetkým účastník konania realizuje svoje procesné práva v rámci súdneho pojednávania, na ktoré bol žalobca riadne a včas predvolaný, pričom o možnosť ich uplatnenia sa obral sám svojím postupom - bezdôvodnou neúčastou na súdnom pojednávaní. Z obsahu spisu vyplýva, že termín pojednávania (26.11.2014) prvostupňový súd vytýčil dňa 07.11.2014 a žalobcovi bolo toto predvolanie doručené, prostredníctvom jeho právneho zástupcu dňa 11.11.2014. Až dňa 20.11.2014 o 15:14 hod. (štvrtok) bol konajúcemu súdu doručený návrh žalobcu na „zrušenie pojednávania z dôvodu objektívneho posúdenia porušenia zásady

neustranného súdu a sudcu“, pričom okresný súd sa s návrhom na odročenie vypracoval zákonom predpísaným spôsobom bezodkladne keď dňa 21.11.2014 e-mailom oznámil žalobcovi, že v súdnej veci neexistuje dôvod na zrušenie pojednávania a preto pojednávanie vykoná. Následne okresný súd vec prejednal v neprítomnosti účastníkov. Správny je aj samotné vecné vyhodnotenie uplatneného dôvodu odročenia ako nie dôležitého (§ 119 ods. 1 O.s.p.), ako to korešponduje s vyššie uvedeným záverom o neopodstatnenosti tvrdení žalobcu o konaní „vylúčeného“ sudcu. Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. umožňuje súdu konať v dôvodných prípadoch v neprítomnosti účastníkov konania. Účasť na pojednávaní súdu je právom, ktoré v prejednávanej veci žalobcom a jeho právnym zástupcom nebolo využité. Súčasne v tejto veci neexistoval (iný) dôležitý dôvod na odročenie pojednávania. Inými slovami, v prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom, nemôže dôjsť k odňatiu práva účastníka konať pred súdom (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 116/3) a zároveň nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania. Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. (v spojení s § 119 O.s.p.) umožňuje súdu zväžiť dôvodnosť návrhu na odročenie pojednávania a nadväzne konať v dôvodných prípadoch v neprítomnosti účastníkov konania. Iné chápanie predmetného ustanovenia by viedlo k jeho obsolentnosti a zároveň k nežiaducim prieťahom v konaní, ktorých (tvrdená) existencia je v konečnom dôsledku základom samotného nároku uplatňovaného žalobcom v žalobe.

Nedôvodným je aj tvrdenie žalobcu, že nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam žalovanej uvedeným v jej vyjadrení, ktoré mu neoblo doručené. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že žalovaná sa k návrhu v súdnej veci nevyjadrila. Ust. § 153b ods. 5 O.s.p. však bráni súdu v prejednanom prípade rozhodnúť vec rozsudkom pre zmeškanie.

Bez akéhokoľvek racionálneho základu sú tvrdenia odvolateľa v tom smere, že súd si určil sám okruh a rozsah dokazovania, resp. že z odôvodnenia nie je poznateľné, či išlo o listiny (ktorými bolo vykonané dokazovanie) založené v exekučnom spise. Zo zápisnice v súdnom pojednávaní je mimo rámca akýchkoľvek pochybností zjavné, že dokazovanie bolo vykonané výlučne oboznámením podstatného obsahu exekučného spisu Okresného súdu Námestovo sp. zn. 1Er/1224/2008 - ktorý dôkaz výslovne (č. I. 2 spisu) požadoval samotný žalobca. Inú skutočnosť nie je možné vyvodiť ani z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia (č. I. 81 - 83 spisu).

Úplne zmätočným je tvrdenie odvolateľa, že súd rozhodol vo veci samej bez nariadenia pojednávania. Sám odvolateľ svojím procesným návrhom zo dňa 20.11.2014 navrhol zrušenie nariadeného pojednávania, na ktoré bol riadne a včas súdom predvolaný.

Taktiež nedôvodnou je i námietka žalobcu o tom, že konečné meritórne rozhodnutie vo veci súdu vylúčeným sudcom neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p., proti ktorému legálne pripustil odvolanie. Z obsahu napadnutého rozhodnutia je nepochybné, že okresný súd o prerušení konania napadnutým rozhodnutím nerozhodoval, keďže takýto procesný návrh žalobca v súdnej veci ani nepodal.

Zároveň odvolací súd poznamenáva, že prvostupňový súd prípisom „Doručenie potvrdenia o prijatí návrhu a poučenie účastníka konania“ zo dňa 07.11.2014 doručil žalobcovi prostredníctvom jeho právneho zástupcu aj poučenie v súlade s ust. § 120 ods. 4 O.s.p., a preto tvrdenie odvolateľa o opaku sa nezakladá na pravde (č. I. 87 spisu). Predmetné poučenie prevzal právny zástupca žalobcu dňa 11.11.2014.

Odvolacie námietky žalobcu sa nedotýkajú hmotno-právnych dôvodov, pre ktoré okresný súd návrh žalobcu zamietol.

Hmotno-právnym dôvodom zamietnutia uplatneného nároku žalobcu bolo nepreukázanie naplnenia atribútov zodpovednostného vzťahu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom exekučného súdu. Žalobca v danom prípade odôvodňoval nesprávny úradný postup exekučného súdu nedodržaním zákonom stanovenej 30-dňovej lehoty na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora. Okresný súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že v súdnej veci nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu s poukazom na skutkový stav popísaný vyššie. Súd potom nemal za preukázaný nesprávny úradný postup ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym

úradným postupom. Nárok žalobcu považoval za nedôvodný, a to aj vo vzťahu k nemajetkovej ujme. Akékoľvek ďalšie dokazovanie vo veci by bolo preto nadbytočné.

Žalobca nijako nenapadol uvedené skutkové a právne závery okresného súdu, ktoré boli hmotno-právnym dôvodom zamietnutia návrhu, a preto nie sú predmetom odvolacieho prieskumu.

Na základe konštatovaného odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal v prejednávanej veci dokazovanie náležitým spôsobom a v potrebnom rozsahu, spôsobom plne zodpovedajúcim kontradiktórnosti sporového konania umožnil účastníkom realizáciu ich procesných práv a nadväzne zákonným spôsobom vyhodnotil tak procesnú aktivitu účastníkov konania, ako aj meritum veci. Po vykonaní a vyhodnotení dokazovania zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré zodpovedajúcim spôsobom v zmysle ust. § 157 ods. 2 O.s.p. aj správne a presvedčivo odôvodnil.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvostupňového konania.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. Žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný, a preto je povinný nahradiť žalovanej trovy, ktoré jej v súvislosti s týmto konaním vznikli. Keďže si žalovaná náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a z obsahu spisu jej vznik trov aktuálneho odvolacieho konania ani nevyplýva, odvolací súd jej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e prípustné.